

Forklaring på regelverket

Etter utlendingsloven og internasjonale forpliktelser har en flyktning som oppholder seg i Norge eller på norsk grense, og som har levert inn en søknad om det, rett til asyl i riket. Dette gjelder imidlertid ikke flyktning som kan kreves tilbakeført til et annet land etter reglene i EUs forordning (EC) 343/2003 (Dublin II-forordningen).

Dublin II-forordningen gir regler om hvilket medlemsland - EU-landene, Norge eller Island - som er ansvarlig for å behandle søknader om asyl som inngis i medlemslandene. Den har til formål å sikre at alle personer som leverer en søknad får behandlet denne, og at asylsøknaden kun behandles i ett av medlemslandene. Dublin II-forordningen bygger på Dublinkonvensjonen som var en folkerettslig avtale utarbeidet av EU-landene.

Etter Dublin II-forordningen skal realitetsbehandlingen av søknaden foretas av ansvarlandet, og etter dette landets nasjonale lovgivning og internasjonale forpliktelser. Ansvar etter forordningen pålegges i hovedsak det land hvor utlendingen først søkte asyl, eller fikk utstedt en oppholdstillatelse eller et Schengen-visum. Aksept av ansvar fra et av Dublin-landene, innebærer at asylsøknaden avslås uten å bli realitetsbehandlet i Norge, og at søkeren uttransporteres til det ansvarlige landet. Alle medlemslandene har tiltrådt Flyktningkonvensjonen og Den Europeiske Menneskerettskonvensjon, og anses dermed for å ha betryggende asylsaksbehandling.

Selv om norske myndigheter ikke er pliktige etter Dublin II-forordningen, kan de i enkelte tilfeller velge å ta en asylsøknad til behandling her i landet, jfr. Dublin II-forordningen art. 3 nr 2. I slike tilfeller blir det ansvarlige medlemslandet fritatt for sine forpliktelser. Norge benytter seg av denne bestemmelsen blant annet i saker med enslig mindreårige.

Dublin II-forordningen er EU-lovgivning. Den har sin bakgrunn i Amsterdam-traktaten hvor det ble bestemt at innen 2004 skulle det vedtas en fellesskapsrettsakt til erstatning for Dublin-konvensjonen. Norge og Island ble forpliktet etter forordningen gjennom en egen tilknytningsavtale med virkning fra 1. september 2003. På samme måte var vi tilknyttet den tidligere Dublinkonvensjonen fra 1. april 2001. Danmark var overfor Norge ikke tilknyttet Dublinkonvensjonen, og har foreløpig heller ikke tiltrådt den nye tilknytningsavtalen under Dublin II-forordningen. I saker overfor Danmark, anvender derfor norske myndigheter den tidligere nordiske passkontrolloverenskomsten (POK).

Forordningen som erstatter Dublin-konvensjonen er vedtatt og trådte i kraft 1. september 2003. Den vil få anvendelse på asylsøknader fremmet etter ikrafttredelsesdatoen. Den nye forordningen er også tilpasset EURODAC, medlemsstatenes elektroniske fingeravtrykksbase. Denne elektroniske basen innebærer en forenkling av utvekslingen av asylsøkernes fingeravtrykk mellom medlemslandene. Dublin II-forordningen som har erstattet Dublin-konvensjonen vil ha kortere frister for utveksling av informasjon mellom medlemslandene. Videre vil den kodifisere deler av den praksisen som har utviklet seg mellom konvensjonslandene. Innføringen av den endrede forordningen åpner ellers for mer bruk av elektronisk saksbehandling. Dette vil medføre en mer effektiv utveksling av informasjon mellom medlemslandene.